

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΜΧΩ

Μετὰ τὸν παγετώδη βορρᾶν καὶ τὰς χιόνας, αἱ ὁποῖαι περιέβαλον τὰς Ἀθήνας διὰ λευκοῦ στεφάνου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν βουνῶν, ἀνέτειλαν ἡμέραι γλυκύταται, ἡλιοφώτιστοι, ἐξ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ ὠραιότης καὶ ἡ μαγεία ὑπερβαίνει εἰς τὰ κλίματά μας τὰς τετριμμένας τῶν χρονογράφων περιγραφάς. Μόνος ἴσως εἰς Λεκόντ Δελίλ, ὁ ἔξοχος τῶν πανοραμμάτων τῆς φύσεως ζωγράφος, θὰ ἐδύνατο νὰ ποδώσῃ εἰς στίχους τὴν αἴγλην ἐκείνην τοῦ ἀττικού οὐρανοῦ, τὴν φωτεινὴν πλήμμυραν τοῦ ἀναφύλου ἡλίου, τὴν ἐνερῶδη μαρμαρυγὴν τῆς χιόνος, τὴν πλήρη ζωῆς γαλήνην τῆς γῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας δεσπόζουσι τὰ ἔγνη τῆς παρελθούσης τρικυμίας, καὶ τὸν βαθὺν ἀνασασμὸν τῶν ἐμφύχων, ἐξερχομένων νὰ ζωογονηθῶσιν εἰς τὸ χλιαρὸν ἐκεῖνο καὶ ἡδυπαθὲς τοῦ χειμῶνος λουτρόν.

Μιὰς τοιαύτης ἡμέρας ἐπωφεληθὴν καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ἐξέλιθω εἰς περίπατον, ῥάθυμον καὶ νωθρὸν περίπατον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀγαπῶ, διότι, τί νὰ σᾶς εἰπῶ! δὲν αἰσθάνομαι καμμίαν κλίσιν πρὸς τοὺς ἀγγλικούς ἐκείνους περιπάτους, τοὺς ὁποίους κἀμουν μερικοί, διπλωμένοι εἰς τὰ βαρέα τῶν ἐπανωφόριων καὶ τρέχοντες ὡς ἀτμάμαξαι κατὰ τοῦ βορρᾶ, ὅταν τὸ θερμόμετρον εἴναι κάτω τῶν ὀκτῶ βαθμῶν. Τῆς τοιαύτης γυμναστικῆς, ὅσον καὶ ἂν τὴν συστήνουν ὡς ὑγιεινὴν οἱ ἰατροί, προτιμῶ τὸ θάλασπος τοῦ δωματίου ἢ τῆς πολυανθρώπου αἰθούσης τὴν βεβαρυμένην ἀλλὰ φαιδρὰν ἀτμόσφαιραν καὶ τὸ θέαμα τοῦ ἀνεμοδερμένου τοπίου διὰ τῶν ὕλων τοῦ παραθύρου. Κατὰ τοῦτο δὲ φαίνεται ὅτι ἀκολουθῶ τὴν πλειονοψηφίαν, τὸ πολὺ κοινόν, — διὰ τὴν νὰ μεταχειρισθῶ φράσιν φιλολογικωτέραν, — διότι ἐν ᾧ ὁσάκις ἀποφασίζω νὰ ἐξέλθω μὲ βαρὺ ἐπανωφόριον, ὀλίγους μόνον ἰδιοτρόπους μ' ἐρυθρὰς ῥίνας συναντῶ κατὰ τὴν ἐσπευσμένην μου πορείαν, ἀπεναντίας ὅταν ἐξέρχωμαι μὲ ἥλιον, ὁ περίπατος, βριθὼν κόσμον παντοειδῶς, μοὶ παρέχει τὸ φαιδρότερον θέαμα.

Ὅπως, νομίζω, σᾶς εἶπον καὶ ἄλλην φορὰν, ἀγαπῶ τὸν κόσμον αὐτόν. Ὅσῃν ὀλιγωτέραν σχέσιν ἔχω μαζὶ τοῦ, ὅσον ὀλιγώτερον ἀναμινγνύωμαι εἰς τὰ πάθη τοῦ, εἰς τὰ αἰσθήματά τοῦ, εἰς τὰς ἐριδὰς τοῦ, ὅσον ὀλιγώτερον ἀκολουθῶ τὰς συνηθείας τοῦ καὶ τὰς ὁρέξεις τοῦ, ζῶν κατὰ τὴν μεμονωμένην ἐκείνην ζῶντῶν τῶν ἐργαζομένων ὑπεράνω τοῦ ὑλικοῦ συμφέροντος, τόσον περισσότερον μοὶ ἀρέσκει νὰ βλέπω τὸν κόσμον, νὰ τὸν ἐπισκοπῶ, νὰ τὸν περιεργάζωμαι, νὰ συγχρωτίζωμαι μαζὶ τοῦ, νὰ τὸν παρακολουθῶ. Ἀγαπῶ τὰ μέρη τὰ συχνάζομενα οἱ ἐξοχικοὶ περίπατοι, ἐὰν εἴναι ἐρημικοί, μοὶ κἀμουν τόρα αὐτῶν. Ἐπαρηγορήθην πολὺ διὰ τὸ πάθος μου πηλὸν, — ὅσον παραγοροῦνται οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ παραδείγματα τῶν μεγάλων, — ἀναγνώσας κάποτε ὅτι καὶ ὁ Δίκηνς ἡσθάνετο ἀληθῆς ἡδονὴν περιπλανώμενος ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου καὶ διαχωνιζόμενος πρὸς τὸ πλῆθος. Δικαίῳ ποτὲ ἐν Ἰταλίᾳ κατελήθη ὑπὸ παραδόξου καὶ βασιανιστικοῦ τινος αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον ἀπεκάλεσε «νοσταλγίαν τῆς ὁδοῦ» δὲν ἐλυτρώθη δ' ἐξ αὐτῆς ἢ ὅταν ἐπέ-

στρεψεν εἰς Λονδίνον καὶ ἐπανελθεῖ τὰς μακρὰς τοῦ ἀνὰ τὸ ἄστυ περιπλανήσεις.

*

Διηυθύνθη πρὸς τὴν Δενδρστοιχίαν. Εἶνε τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον συναντᾷ τις τὸν περισσότερον κόσμον εἰς τοιαύτας ἡμέρας. Ἐπλησίαζε μεσημβρία. Ἡ μουσικὴ εἶχε παῖξει πρὸ τῶν Ἀνακτόρων τὰ τρία καθημερινὰ τεμάχια καὶ ἡ συγκέντρωσις τῶν φιλομουσῶν διεσπάρθη εἰς στοίχους περιπατητῶν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Οἱ περισσότεροι ἡκολούθησαν τὴν λεωφόρον Ἀμαλίας. Ἐμείνα ἐκεῖ ἕως οὗ ὁ πολὺς κόσμος ἀπῆλθε καὶ δὲν ἀπέμειναν ἢ αἱ παιδαγωγοὶ καὶ αἱ τροφὸι μὲ τὰ μικρά, ἐξ ὧν ἔβριθε καὶ ὁ κῆπος τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος. Ἐδῶ τὰ στέλλουν ὡς ἐπιτοπολὺ αἱ φιλόστοργοι αὐτῶν μητέρες νὰ ἀναπνεύσουν ὀλίγον ἀέρα καὶ νὰ πάρουν ὀλίγον ἥλιον, τὰ καυμένα τὰ παιδιὰ. Τὰ μικρότερα τὰ φέρουν μέσα εἰς τὰ ἀμαξάκια των ἄλλα τὰ κρατοῦν ἀπλῶς εἰς τὴν ἀγκυλίαν των ἄλλα τὰ ὀδηγοῦν ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὰ μεγαλειτέρα τρέχουν ἐλευθέρα μὲ τοὺς ὀμήλικας φίλους των καὶ ἀδελφούς. Τὰ περισσότερα πέρνουν μαζὺ καὶ τὰ παιγνιδιακὰ των, στεφάνια, τόπια, κούκλας, ἀρνάκια, συρίκτρας, μαστίγια, κωδωνίσκους. Εἶνε κομψὰ, καλοσυνδεσμένα, μὲ εὐμορφα κάπου-κάπου προσωπίδια, ἀλλὰ ἰσχνὰ σώματα, ἀδύνατα, νεαρὰ παραφύδες τῆς συγχρόνου ἐκφυλισμένης γενεᾶς, ἐμπνέουσαι πολλὰς ἀνησυχίας διὰ τὸ μέλλον. Τὰ εἶδα ἐκεῖ πολλὰκις ἀλλὰ δὲν εἰξέυρω διατὶ σήμερον μοὶ ἐκίνησαν τὴν προσοχὴν καὶ τὰς σκέψεις καὶ ἐστάθην νὰ τὰ παρατηρήσω καὶ ἤρχισα νὰ συλλογίζωμαι οὔτε κ' ἐγὼ δὲν ἐνθυμοῦμαι πῶς καὶ ποῖα ἐγχείριστα πράγματα. Εἶνε τόσῳ φαιδρὰ ἡ ἡλικία αὐτῇ καὶ διαθέτει τόσον εὐφροσύνης τὴν ψυχὴν, ἔστω καὶ ὑπὸ καχεκτικῶν ἢ ἀσθενικῶν παιδίων ἀντιπροσωπευμένη! . . . Αἶφνης ἐξηγέρθη ἐκ τῆς βέμβης μου ἀπὸ ἓν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔδωκε κραυγὰς γοεράς. Θὰ ἦτο πενταετὲς ἢ τετραετὲς κοράσιον, μὲ μακρὰν ὀλίξανθον κόμην καὶ λευκὸν πιλίδιον κλειστόν. Ἰστατο πλησίον ἐνδὸς θάμνου εἰς τὸν κήπον ὅπου εἶχαν ἐμπλεχθῆ καὶ πῆσῃ ἡ κούκλα τοῦ καὶ δὲν ἤμπορούσε νὰ τὴν πάρῃ. Οἱ σύντροφοί τοῦ τὸ εἶχαν ἀφήσει καὶ ἐπροχώρησαν. Δι' αὐτὸ τὸ μικρὸν κοράσιον ἔκλειπε τόσῳ δυνατὰ καὶ ἐπεκαλεῖτο τὴν βοήθειαν τῆς νταντᾶς τοῦ. Παρῆλθεν ἀρκετὴ ὥρα, χωρὶς ἐκείνη νὰ θελήσῃ νὰ διακόψῃ τὴν συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμνε μετὰ τινος, ἐξαδέλφου τῆς βέβαια, καθήμενῃ εἰς ἓν σκαμνίον ὅχι πολὺ μακρὰν. Ἐπὶ τέλους ἐκμήρυθη ἡ μᾶλλον ἔχασε τὴν ὑπομονήν, ἠγέρθη καὶ ἐπλησίασε τὸ κοράσιον κραυγάζουσα ἀγρίως:

«Τί θέλεις, βρε σὺ καὶ τσιρίζεις;

— Τὴν κούκλάν μου . . . οὐ . . . οὐ . . .

— Ποῦ στήν ὀργὴν πῆγες καὶ τὴν πέταξες, αἱ; Νάτη, σκάσε, πλάνταξε!

Καὶ ἀναλαβούσα τὴν κούκλαν τὴν ἔρριψεν ὀργίλῃ πρὸ τῶν ποδῶν τῆς μικρᾶς καὶ ἐκινήθη νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἀλλὰ τὸ κοράσιον δὲν ὑπέφερε, φαίνεται, τὴν προσβολὴν καὶ καταλήθην ὑπὸ τοῦ πείσματος ἐκείνου, τοῦ τόσῳ συνήθους εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ, ἔπεσε κατὰ γῆς, ἐκυλίσθη εἰς τὸ γῶμα καὶ ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ κραυγὰς ἀκόμη γοερωτέρας. Ἐστράφη τότε ἡ ὑπερέτρια

καὶ ἰδοῦσα τὸ θέαμα ἐγένετο ἑξαλλος, μανιώδης. Ὁρμηθεὶς κατὰ τοῦ παιδίου μὲ ὕδρεις, τὸ ἤγειρε, καὶ τὸ ἐκτύπησε κάμπουσαν, ἀφίνουσα τὴν βαρεῖάν της χεῖρα νὰ πίπτῃ ὅπου ἐπιπτεν, ἐπὶ τῆς παρειᾶς, ἐπὶ τοῦ αὐχένος, ἐπὶ τῆς ράχως.

— «Νά, νὰ κλαῖς τοῦλάχιστον ἀληθινά» εἶπεν ἀσθμαίνουσα καὶ τὸ ἄφησε πάλιν κατὰ γῆς νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ ταράζεται, ὡς σεληνιαζόμενον, πλησίον τῆς κούκλας του καταχειμένης ψυχρᾶς καὶ ἀσυγκινήτου — καὶ ἐπέστρεψε νὰ συνεχίσῃ τὴν συνομιλίαν της.

Μὴ νομίζετε ὅτι μοῦ ἐπροξένησε μεγάλην ἔκπληξιν ἡ μὴ ἔκαμ νὰ ἐξαναστῶ ἡ σκηνὴ αὐτή. Ὅχι! εἶμαι πλέον συνειθισμένος εἰς τὰ τοιαῦτα — ἄφ' οὗ ἀγαπῶ τὸν κόσμον. Ἡξεύρω πῶς φέρονται συνήθως αἱ γυναῖκες εἰς τὰς ὁποίας ὑπὸ διχόρους τίτλους παραδίδουν τὰ παιδιά των αἱ φιλόστοργοι μητέρες νάναπνεύσουν ὀλίγον ἀέρα καὶ νὰ πάρουν ὀλίγον ἥλιον. Ἐτυχε νὰ ἴδω πολλάκις καὶ πῶς τὰ πεισμώνουν, καὶ πῶς τὰ ὑβρίζουν, καὶ πῶς τὰ παραμελοῦν, καὶ πῶς τὰ κτυποῦν, καὶ πῶς τὰ τραβοῦν, καὶ πῶς τὰ ἐκθέτουν. Νέαι ἢ γραῖαι, εὐμορφοὶ ἢ ἄσχημοι, παραμάναι ἢ νταντάδες, ξένοι ἢ ἐντόπιοι, ὅλοι των ἔχουν τὴν ἰδίαν ἀναλγησίαν καὶ ἀστοργίαν καὶ αἱ περισσότεραι μαύρην τὴν ψυχὴν πρὸς τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα θεωροῦν ὡς τὰ βασιανιστήριά των. Ὅταν ἐξέρχονται καὶ ἀπομακρύνονται τοῦ βλέμματος τοῦ κυρίου των, τὸ πρᾶγμα περὶ τοῦ ὁποίου φροντίζουσιν ὀλιγώτερον ἢ καὶ διόλου, εἶνε τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον τοῖς ἐδόθη νὰ φροντίζωσι. Πηγαίνουν, εὐρίσκουν τὰς φίλας των ἢ τοὺς φίλους των, ἀρχίζουν τὰς φλυαρίας ἢ τὰς σοβαράς των ὁμιλίας, κατὰ τὸ διάστημα δὲ αὐτὸ κατὰ τὸ ὁποῖον αὐταὶ διαπραγματεύονται, συζητοῦν ἢ γελοῦν καὶ διασκεδάζουν, τόσῳ ἡξεύρουν τί κάμνουν, τί λέγουν καὶ τί θέλουν τὰ παιδιά, ὅσον καὶ αἱ μητέρες των, αἱ ὁποῖαι ἡσυχοὶ καὶ ἀμέριμνοι κάμνουν ἢ δέχονται ἐπισκέψεις. «Ἐνός πόνος ξέγδαρμα» εἶνε παροιμία τὴν ὁποῖαν ἡξεύρει ὅλος ὁ κόσμος καὶ τὴν ὁποῖαν αὐθάνονται περισσότερο αὐταὶ αἱ γυναῖκες. Διὰ τοῦτο δὲν μοῦ ἔκαμνεν ἔκπληξιν ἡ σκηνή, ἡ τόσον συνήθης εἰς τοὺς ἀθηναίκοις περιπάτους. Μ' ἐλύπησε μόνον καὶ ἔδωσεν ἄλλην ὥθησιν εἰς τὰς σκέψεις μου, ἐν ᾗ ἐξηκολούθησα τὸν δρόμον μου... Καὶ πῶς, δὲν ἔτυχε ποτέ, ἔλεγα νὰ ἴδωσι παρομοίαν σκηνὴν καὶ τὰ ὄμματα τῶν μητέρων, δὲν ἔτυχε ποτὲ νὰ συλλάβωσιν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὴν ἀπιστίαν τῶν ὑπηρετριῶν των καὶ τῶν παιδαγωγῶν, ὥστε νὰ ἐξακολουθῶσι νὰ τοῖς ἐπιστεύωσιν ὅτι προσφιλέτερον ἔχωσι καὶ εἰς τόσῳ κρίσιμον ἡλικίαν; Ἡ μήπως γνωρίζουσιν ἢ μαντεύονται τὰ συμβαίνοντα αἱ περισσότεραι, ἀλλὰ θυσιάζουσιν ἐν γνώσει τὴν εὐεξίαν, τὴν υἱεῖαν καὶ τὴν χαρὰν τῶν τέκνων των, χάριν τῆς ἰδίας ἡσυχίας; Ἀλλὰ τότε διατί νὰ παραπονῶνται, ὅταν ποτὲ ἀφυπνίζεσται καὶ ἡ στοργή, διὰ τὰποτελέσματα, τὰ πολυειδῆ καὶ λυπηρότατα ἀποτελέσματα τῆς ἐγκαταλείψεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀφροντισίας, εἰς τὴν ὁποῖαν ὀφείλεται μέγα μέρος τῶν φυσικῶν καὶ ἡθικῶν ἐλλείψεων τῶν τέκνων των;

*

«Ὅταν μετ' ὀλίγον διηργρόμην τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, συνήντησα ἐκεῖ πολλὰς κομψὰς καὶ ὥραιας κυρίας,

ἐπισκεπτομένας τὰ ἐμπορικά. Ἦσαν φαιδραί, γελασταί, φιλάρεσκοι, χαριεντιζόμεναι μὲ τοὺς ἐμπόρους, οἱ ὁποῖοι ἐπληθύνοντο εἰς μειδιάματα τὸ ὑπόλοιπον τῆς τιμῆς, ὅσον εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κόπτωσι χάριν τῶν ὥραιων των πελατριῶν. Πόσαι ἐξ αὐτῶν, ἐσυλλογιζόμεναι, ἦσαν μητέρες τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα τὴν ἰδίαν ἐκείνην ὥραν ἐδασκανίζοντο, ἐμαρτύρουν εἰς τὰς χεῖρας τῆς νταντᾶς! καὶ πόσα θάπεφύγοντο ἀτοπήματα ἐὰν ἀπεφάσιζον νὰ τὰς συνοδεύωσι καὶ αὐταὶ ὀλίγον εἰς τὸν περίπατον! Γνωρίζω φιλοστόργους μητέρας, αἱ ὁποῖαι τὸ κάμνουν, οὐδέποτε ἢ σπανιώτατα ἀφίνουσαι τὰ τέκνα των μόνα μετὰ τῶν ξένων. Ἀλλ' αὐταὶ ἀποτελοῦσι τὰς ἐξαιρέσεις. Τὸ μέγα μέρος τῶν ἀτθίδων μητέρων εἶνε πολὺ προηγμέναι εἰς τὸν πολιτισμόν, ὥστε νὰ καταδέχωνται πλέον αἱ ἰδία νὰ βγάζουν τὰ παιδιά των εἰς τὸν περίπατον. Αὐταὶ αἱ μητέρες οὔτε καὶ τὴν Ἑστίαν, πιστεύω, θὰ ἔχωσι καιρὸν νάναγινώσκωσιν. Ἀλλ' ἐάν ποτε κατὰ τύχην ἐπιπτον οἱ ὀφθαλμοὶ των ἐπὶ τῶν γραμμῶν τούτων, ὁ ὑποφαινόμενος θὰ ἐπεθύμει πολὺ νὰ μάθῃ ποῖον θὰ εἶνε τὸ συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον ἐξάγουσιν αὐταὶ ἐκ τῶν κοινῶν ἐντυπώσεων τοῦ περιπάτου του, καὶ ποῖα ἢ διὰ τὸ μέλλον ἀποφασίς των.

ΑΝΤΙΑΛΛΟΣ

ΚΟΡΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ!

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Κ^{ας} HANNAH LYNCH

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Ἀγαμέμνων καὶ Ἰφιγένεια.

«Ὅλα τὰ σχέδια τοῦ Κωνσταντίνου Τελάχα τὰ ἀνέτρεψε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο μετὰ τοῦ Γουσταύου καὶ τῆς Ἰναρίμης. Ἡπόρει ἡ ἰδία καὶ ἡγανάκτει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ της, πῶς ἐπέτρεψε νὰ γείνη κἄν σκέψις διὰ νὰ τὴν δώσουν γυναῖκα εἰς ἄλλον ἄνδρα. Ναί, μία κόρη χρεωστῇ ὑποταγὴν εἰς τὸν πατέρα της, ἀλλὰ ἕως ἑνὸς βαθμόν ὑπάρχουν ὅρια, ἀπέναντι τῶν ὁποίων δὲν ἰσχύει καὶ ἡ πατρικὴ θέλησις.

— Δὲν ἡμπορῶ, δὲν ἡμπορῶ, ἀνέκραζε μόνη της, διαμαρτυρομένη μὲ φρίκην κατὰ τῆς ἐπιβολῆς τοιαύτης θελήσεως.

Καὶ ἐνόμιζε ὅτι βλέπει ἐμπρός της τὸν Ὀιδῆν, ἡ δὲ ἀνάμνησις του ἐπηύξανε τὴν ἀποστροφὴν της. Μέχρι τοῦδε δὲν τὸν εἶχε κἄν παρατηρήσει. Τῆς ἦτο ἀδιάφορον ἂν ὑπάρχῃ ἢ ὄχι. Τώρα τὸν ἔβλεπε διὰ μέσου τῆς λάμπειας ἄλλης προσφιλοῦς εἰκόνας. Τὸν ἔβλεπε μὲ τοὺς κυρτοὺς τοῦ ὤμου προέχοντας ἄνω τοῦ στενοῦ τοῦ στήθους, μὲ μορφήν ἐνθυμίζουσαν ὄρνειον κύπτον πρὸς τὴν βοράν του. Ἐβλεπε τὸ ἀνείλικρινές του μειδίωμα, — τὴν προσποιημένην τρυφερότητα τῶν μικρῶν μαύρων ὀφθαλμῶν του, — τὸ ἄχαρι σχῆμα τοῦ μακροῦ μαύρου ἐπενδύτου του.